

Aan de Minister van Financiën
Ir. J.R.V.A. Dijsselbloem
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Datum
14 juni 2013

Geachte heer Dijsselbloem,

Tijdens het rondetafelgesprek over het wetsvoorstel aanpassing Witteveenkader van maandag 10 juni is met de vaste commissies Financiën en SZW van de Tweede Kamer onder meer gesproken over het 'Alternatief aanpassingen Witteveenkader' van de Stichting van de Arbeid (kenmerk S.A.13.026.08 JM/JS). Specifiek over dat alternatief is aan de vertegenwoordigers van de toezichthouders (de heren Korte van de AFM en Sleijpen van DNB) gevraagd nader in te gaan op de kostenaspecten, administratieve gevolgen en het toezicht. Met deze brief geven wij gevolg aan dit verzoek. Ondergetekende doet dit mede namens de heer Korte van de AFM, wiens bijdrage in deze brief is verwerkt. Wij verzoeken u deze brief te doen toekomen aan de voorzitters van de vaste commissies van Financiën en SZW.

De details van de uitwerking van het voorkeursalternatief van de Stichting van de Arbeid zijn ons nog niet volledig bekend. De gevolgen van een en ander kunnen wij daarom niet tot in detail inschatten. Wij beperken ons tot het benoemen van enkele wezenlijke aandachtspunten die ons inziens een nadere uitwerking en/of een degelijke wettelijke verankering behoeven.

Het voorstel van de Stichting van de Arbeid (hierna: StvdA) geeft ons puntsgewijs aanleiding tot de volgende opmerkingen, met focus op achtereenvolgens de vermogensscheiding, communicatie en kostenaspecten en administratieve verwerking.

- Het StvdA-voorstel behelst een pensioenaanvulling op fiscale TEE basis, naast de gebruikelijke pensioenopbouw op EET basis¹, in de vorm van een netto bijspaarregeling naast de fiscaal vrijgestelde bruto pensioenopbouw. Dat vergt een aparte registratie van pensioenaanspraken op deelnemerniveau, uitmondend in een herkenbare splitsing in het Uniform Pensioenoverzicht.

---

¹ T = taxed, E = exempted, betreffende achtereenvolgens inleg, rendement en uitkering.

2013/362922

- Bij twee verschillende pensioenopbouwsystemen is het van groot belang deze twee ‘potten van vermogen’ adequaat van elkaar gescheiden te houden (te ‘ringfencen’) om te voorkomen dat geld van het ene doel voor het andere wordt gebruikt. Ter illustratie: DNB heeft in vergelijkbare gevallen geconstateerd, dat middelen gereserveerd voor aanspraaktoekenning op grond van de overgangsmaatregelen in het VPL dossier (VUT, Prepensioen en Levensloop) niet altijd goed genoeg zijn afgeschermd van de reguliere pensioenmiddelen.
- Ook de behaalde rendementen dienen uiteraard ‘pot-specifiek’ te worden toebedeeld en afgeschermd. Het moet vermeden worden, dat nog te belasten rendementen worden overgeheveld naar het niet belaste vermogensdeel.
- Het StvdA-voorstel beoogt dat de 0,1% extra pensioensparen vanuit het nettoloon ook onder de verplichtstelling van de bedrijfstakpensioenfondsen gaat vallen. Dan is geen sprake meer van een nevenactiviteit van het pensioenfonds, zoals bijvoorbeeld bij de VPL regelingen nog wel het geval was. Dit impliceert, dat artikel 123 van de Pensioenwet (pensioenmiddelen vormen één financieel geheel) doorbroken wordt. Daardoor ontstaan risico’s voor de verplichtstelling. Gelet daarop is het wenselijk dat het kabinet nader beziet of, en zo ja hoe, ook pensioenfondsen de excedent-regelingen kunnen uitvoeren. In dit kader zijn ook de volgende aandachtspunten relevant.
- Met name voor de aanvullende regeling voor inkomens onder de € 100.000 is efficiency een vraagpunt. Er is een gerede kans dat een disproportioneel groot deel van de relatief lage premie-inleg ingezet moet worden ter dekking van de uitvoeringskosten. Het belang van lage uitvoeringskosten, zoals door de AFM en DNB eerder bepleit², lijkt hiermee in het gedrang te komen. In het algemeen is het voor kostenefficiëntie van belang, dat er sprake is van eenvoud en van schaalgrootte; het is de vraag of daar met deze regeling sprake van kan zijn.
- Het is van belang dat een pensioenregeling op een duidelijke en begrijpelijke wijze wordt gecommuniceerd met deelnemers. Deelnemers dienen overzicht van en inzicht te hebben in het te verwachten pensioen, zodat zij in staat zijn te komen tot een goede financiële planning voor de oude dag. Complexiteit van een pensioenregeling vraagt extra aandacht voor goede communicatie met de deelnemer. Het StvdA-voorstel vergroot ons inziens in aanzienlijke mate deze communicatie-opgave.
- Om de genoemde complicaties te vermijden kan overwogen worden om het extra netto pensioensparen onder te brengen bij aparte rechtspersonen.
- Iedere stelselherziening heeft aanzienlijke uitvoeringsimplicaties, met alle risico’s van dien. In dat kader willen wij verwijzen naar de ervaringen opgedaan bij specifiek onderzoek naar de kwaliteit van pensioenadministraties. DNB heeft recentelijk bij zowel pensioenverzekeraars als pensioenfondsen onderzoek laten verrichten naar de kwaliteit van de pensioenadministraties (de zogenoemde Quinto-V en Quinto-P onderzoeken³).
- De pensioenaanspraakberekeningen bleken in een substantieel aantal gevallen aantoonbaar niet helemaal juist, ook al waren de afwijkingen veelal beperkt van omvang (uitgedrukt in nominale bedragen en relatief ten opzichte van de totale aanspraken). De follow up hield bijvoorbeeld bij de verzekeraars een meerjarig plan van aanpak in ter schoning van de bestanden, dat in enkele gevallen nog niet tot afronding / overdracht aan de lijnorganisatie

---

² <http://www.afm.nl/~media/Files/rapport/2011/onderzoeksrapport-kosten-pensioenfondsen.ashx>

³ <http://www.dnb.nl/nieuws/nieuwsoverzicht-en-archief/nieuws-2011/dnb246767.jsp> en

<http://www.dnb.nl/nieuws/nieuwsoverzicht-en-archief/nieuws-2012/dnb271270.jsp>
2013/362922

Datum
14 juni 2013
- 3 -

heeft geleid. Daarnaast krijgen de pensioenadministraties sowieso al een extra 'uitdaging' te verwerken met de overgang naar het nieuwe Financiële Toetsingskader.

Tot slot staan wij vanzelfsprekend open, met inachtneming van onze verantwoordelijkheden, voor het leveren van een bijdrage aan de nadere uitwerking en vertaling in regelgeving.

Een kopie van deze brief wordt gericht aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mr.dr. L.F. Asscher.

In de hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

Mw. Mr. A.J. Kellermann
mede namens drs. H.W.O.L.M. (Harman) Korte, bestuurslid van de Autoriteit Financiële Markten

2013/362922